

СОЦИОЛОГИЧЕСКИ ЕКИП
НА ИНСТИТУТА ЗА МОДЕРНА ПОЛИТИКА

ДОКЛАД

за

социологическо проучване на общественото мнение

ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ ПО ВРЕМЕ НА ПРОТЕСТИ

СЕПТЕМВРИ 2013

София

ПАСПОРТ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

В началото на новия политически сезон Социологическият екип на Института за модерна политика възобновява регулярните си изследвания на общественото мнение.

Настоящото проучване е проведено в периода 21-28 септември 2013 година. Реализирана е национална извадка на пълнолетното население (18+) на квотен принцип, която възпроизвежда параметрите на генералната съвкупност. Общият обем на извадката е 1192 лица. Информацията е получена чрез стандартизирано интервю „лице в лице“, проведено в домовете на респондентите.

I. Избирателна активност:

Ключовият за днешната политическа ситуация въпрос – да има или не предсрочни избори, като че ли не мобилизира електорална енергия в обществото ни.

Малко повече от половината от респондентите – 54.2 % - отговарят, че ако към момента на провеждане на сондажа (21.09 - 28.09.) има парламентарни избори категорично и по-скоро ще гласуват. Нерешилите дали да участват в евентуален вот са 15 %, а общо 21.5 % по-скоро няма да отидат до урните.

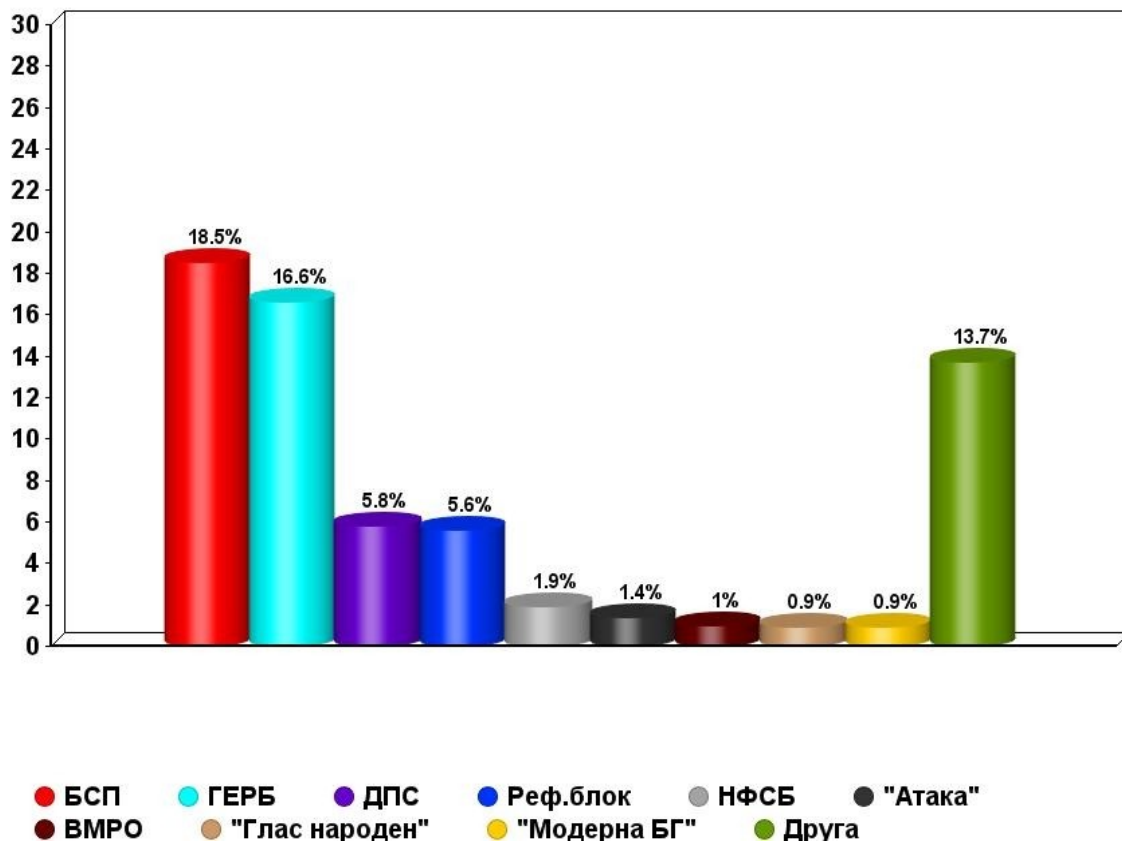
Хипотезата ни е, че избирателната активност на едни скорошни избори няма да надвиши значително дела на участвалите в последния вот за Народно събрание.

Категорично ще гласувам	30,5 %
По-скоро ще гласувам	23,7 %
По-скоро няма да гласувам	6,8 %
Определено няма да гласувам	14,7 %
Не съм решил/а дали да гласувам	15,1 %
Не мога да преценя	9,2 %

II. За коя партия/коалиция ще гласувате, ако изборите са днес:

Фигура 1:

Ако парламентарните избори са днес, за коя партия/коалиция ще гласувате?

Ако изборите бяха в деня на провеждане на проучването, в парламента биха попаднали четири политически формации.

Освен БСП, която има преднина пред ГЕРБ, депутати биха имали още ДПС и Реформаторския блок.

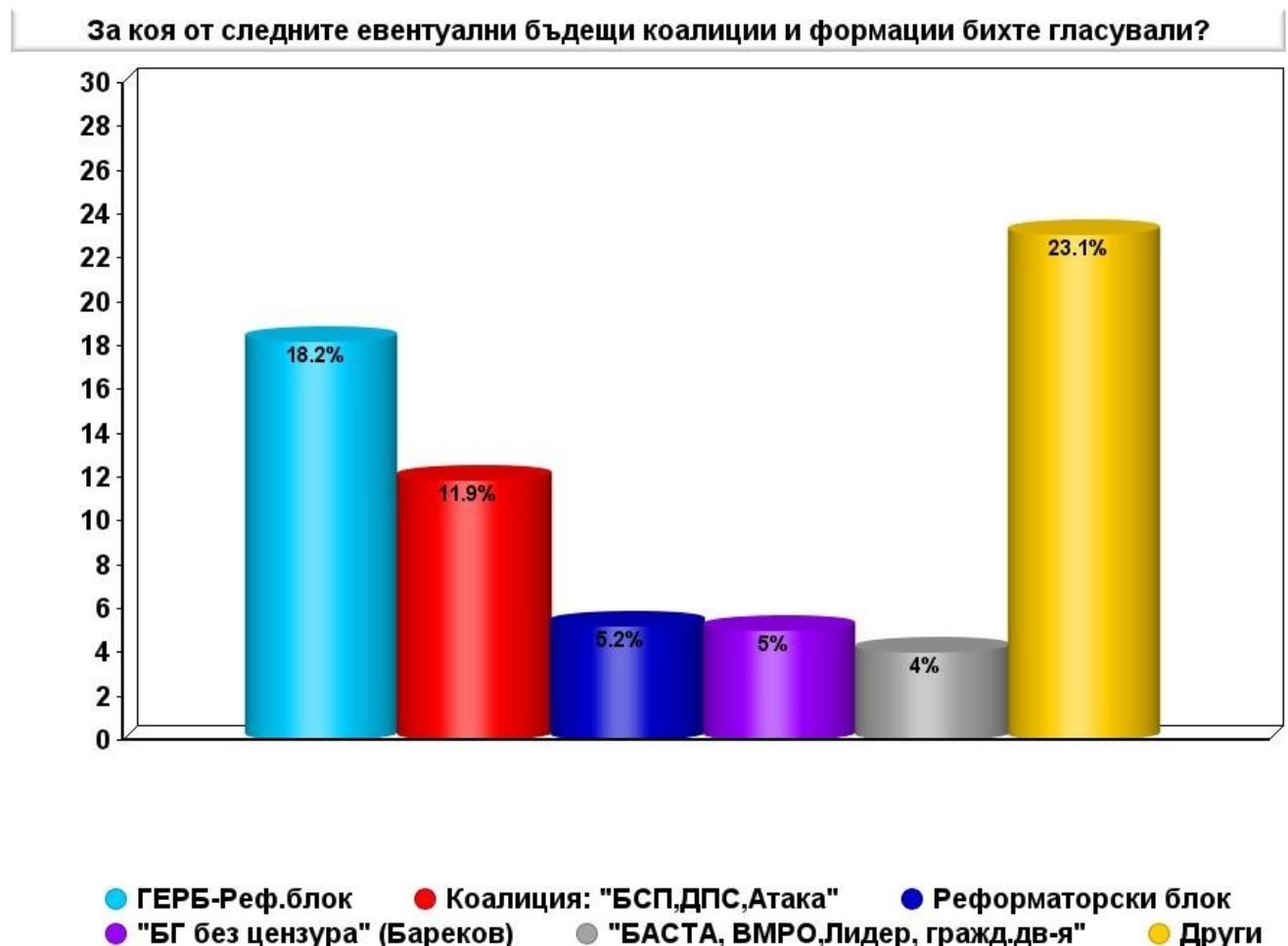
Шанс за народни представители има още и НФСБ, която засега остава „под чертата“, като националистическият вот е представен още и от „Атака“ с 1.4% и ВМРО с 1%. *(Данните са за гласуващите в проценти като дял от ВСИЧКИ избиратели. Преизчислението през 54% гласуващи дава 3.5% от реалния вот за „партията на СКАТ“).*

От останалите партии и движения, които участваха в последните парламентарни избори, изследването регистрира електорално присъствие с по 0.9 % на партията „Глас народен“ на Светльо Витков и на непартийното Движение „Модерна България“.

Изводът е, че силите в челото са почти изравнени, а избирателите не припознават ясна алтернатива на „старите“ партии на прехода.

III. Отношение към евентуални бъдещи коалиции и формации:

Фигура 2:

В изследването бяха тествани перспективите на заявени в общественото пространство нови политически формации, които обаче все още не са се учредили официално, както и на фактически или възможни коалиции между политически сили, за които се говори в общественото пространство.

Данните, посочени във *Фигура 2* са следните:

- Коалиция на ГЕРБ и РБ - 18.2%
- Коалиция на БСП, ДПС и Атака – 11.9%
- Реформаторски блок (ДСБ, ДБГ, СДС, Зелени и др.) – 5.2 %
- Движение „България без цензура“ (Николай Бареков) – 5.0 %
- Коалиция на БАСТА, ВМРО, ЛИДЕР и гражд. движения - 4.0%
- Друга – 23.1 %

Показателно е, че съществуващите формации, които биха попаднали в парламента, не увеличават електоралната си подкрепа от механичен сбор между тях. Така например в изследването се тества подкрепа за хипотетична коалиция на партията на Бойко Борисов ГЕРБ и Реформаторският блок – такава конфигурация събира подкрепата на 18.2 на сто, вместо около 22 % колкото имат общо в електоралния въпрос отделните формации. Докато като самостоятелна коалиция Реформаторският блок повтаря резултата си.

Не по различна е ситуацията с фактическото обединение на БСП и ДПС, които излъчиха сегашното правителство, и „Атака“, която ги подкрепя. Едва 11.9 % от избирателите биха подкрепили такава коалиция при съвместно явяване на избори, което е значително под самостоятелните резултати за всяка от трите формации.

В надпреварата за депутатски места обаче има сериозен потенциал да се намеси публично заявеното гражданско движение около Николай Бареков, условно наречено „България без цензура“. Макар и все още да не е учредено официално (поради което не е включено в електоралния въпрос), изследването регистрира потенциална подкрепа от 5 %.

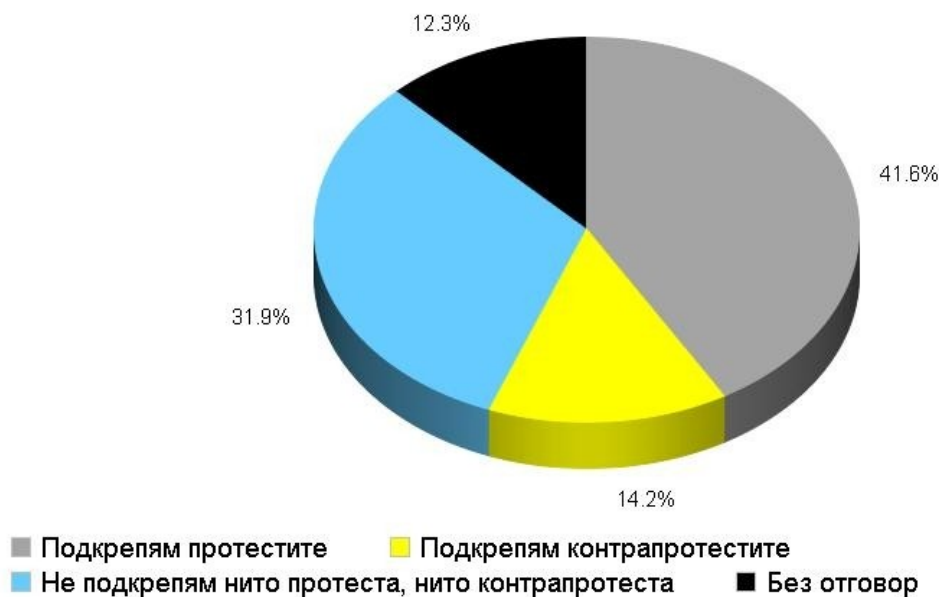
Друга хипотетична коалиция, която беше лансирана в публичното пространство е евентуална коалиция на новоучредената партия БАСТА (Мирослав Найденов) с ВМРО, партия „Лидер“ и граждански движения. Резултатите от анкетата сочат добър потенциал от 4% за подобна коалиционна формация.

Посочените данни за електоралния потенциал на нови политически и коалиционни формации вероятно е израз на търсенето на алтернатива в обществото. Дали и доколко констатираният електорален потенциал на тези формации ще се реализира в политическия живот зависи от множество фактори, които са функция от бъдещото политическо и организационно развитие на съответните политически партии, коалиции и движения.

➤ Отношение към протестите и контрапротестите:

Фигура 3:

Каква е Вашата позиция спрямо протестите от изминалите месеци?

Четири от десет интервюирани подкрепят протестите срещу кабинета Орешарски (41.6 %). Всеки седми пък е на страната на „контрапротеста“ „за“ правителството (14.2%). Близко една трета обаче не споделят нито едната, нито другата позиция (31.9%). Без отговор – 12.3%

Хипотезата е, че това положение ще се запази, ако управляващи и опозиция не потърсят пътища за очертаване линия на „минимално възможното съгласие“ за намиране на изход от патовата политическа криза.

IV. Отношение към политически формации:

Данните за отношението към политическите партии говорят за силна ерозия на доверието към тях. Водещите две партии БСП и ГЕРБ събират по около една четвърт силно положително и положително отношение. Партията на Станишев пък е с малко по-голямо неодобрение от тази на Борисов – близо половината респонденти са с отрицателно отношение към столетницата, докато за герберите процентът е 44.

Отношението Ви към ГЕРБ с лидер Бойко Борисов	процент
Силно положително	8,3
Положително	18,9
Неутрално	23,1
Отрицателно	23,1
Силно отрицателно	21,3
Не познавам партията	,0
Не мога да преценя	5,3

Отношението Ви към БСП с лидер Сергей Станишев	процент
Силно положително	9,2
Положително	14,2
Неутрално	19,8
Отрицателно	23,9
Силно отрицателно	25,5
Не познавам партията	,1
Не мога да преценя	7,2

Силно позитивното отношение към ДПС, Атака и НФСБ е в съизмерими ниски граници. Сходни са и стойностите на ДПС и НФСБ в положителната скала, а формацията на Сидеров тук събира най-малко одобрение. Партията на Валери Симеонов е най-малко неодобряваната от сравняваните тук политически сили.

Отношението Ви към ДПС с лидер Лютви Местан	процент
Силно положително	1,2
Положително	4,3

Отношението Ви към ДПС с лидер Лютви Местан	процент
Неутрално	18,3
Отрицателно	33,1
Силно отрицателно	36,1
Не познавам партията	,7
Не мога да преценя	6,3
Отношението Ви към „Атака“ с лидер Волен Сидеров	процент
Силно положително	1,2
Положително	1,5
Неутрално	18,2
Отрицателно	32,9
Силно отрицателно	35,0
Не познавам партията	1,1
Не мога да преценя	10,1

Отношението Ви към НФСБ с лидер Валери Симеонов	процент
Силно положително	1,7
Положително	4,1
Неутрално	26,8
Отрицателно	24,8
Силно отрицателно	15,0
Не познавам партията	15,2
Не мога да преценя	12,4

Сред изследваните три партии от Реформаторския блок с най-високо одобрение е ДБГ. Партията на Кунева събира и най-много неутрални оценки. В негативната скала и в силно отрицателната СДС, ДСБ и ДБГ събират почти еднакви отсъждания.

Отношението Ви към СДС с лидер Божидар Лукарски	процент
Силно положително	,1
Положително	4,0
Неутрално	28,5
Отрицателно	28,5
Силно отрицателно	15,9
Не познавам партията	10,9
Не мога да преценя	12,1

Отношението Ви към ДСБ с лидер Радан Кънев	процент
Силно положително	,2
Положително	4,1
Неутрално	28,1
Отрицателно	27,5
Силно отрицателно	18,3
Не познавам партията	9,6
Не мога да преценя	12,2

Отношението Ви към "Движение България на гражданите" с лидер Меглена Кунева	процент
Силно положително	2,2
Положително	10,7
Неутрално	35,1
Отрицателно	26,5
Силно отрицателно	15,1
Не познавам партията	1,5
Не мога да преценя	8,9

В сравнение с тях обявеното в публичното пространство гражданско движение около Николай Бареков получава повече положително отношение отколкото ДСБ и СДС. В негативната скала и в силно отрицателната движението на Бареков има по-добри стойности отколкото партията на Кунева, ДСБ и СДС.

Отношението Ви към Движение "България без цензура" с лидер Николай Бареков	процент
Силно положително	1,7
Положително	5,5
Неутрално	27,4
Отрицателно	21,6
Силно отрицателно	14,4
Не познавам партията	14,1
Не мога да преценя	15,3